

Прочети и сглоби!

АКУЛИТЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

Какво са акулите?	2	Зъби и хранене	16
Скелет	4	В нападение	18
Кожа	6	Хриле	20
Форма на тялото	8	Яйца и бебета	22
Перки	10	Хищници или жертви	24
Плуване	12	Страницы	26
Сетива	14	Речник	28

КАКВО СА АКУЛИТЕ?

Акулите са част от особена група риби, наречени хрущялни риби. За много хора те са страховити хищници с огромни челюсти и зъби, с които разкъсват жертвите си. Наистина всички акули са месоядни, но някои ловят миниатюрни животни като крилови рачета, а повечето изобщо не нападат хора.

Следвайте указанията в тази схема, за да подредите многослойния пъзел.

1. Сглобете основата и добавете частите на скелета, включително перките.

2. Пъхнете опашката.

4. Накрая поставете очите.

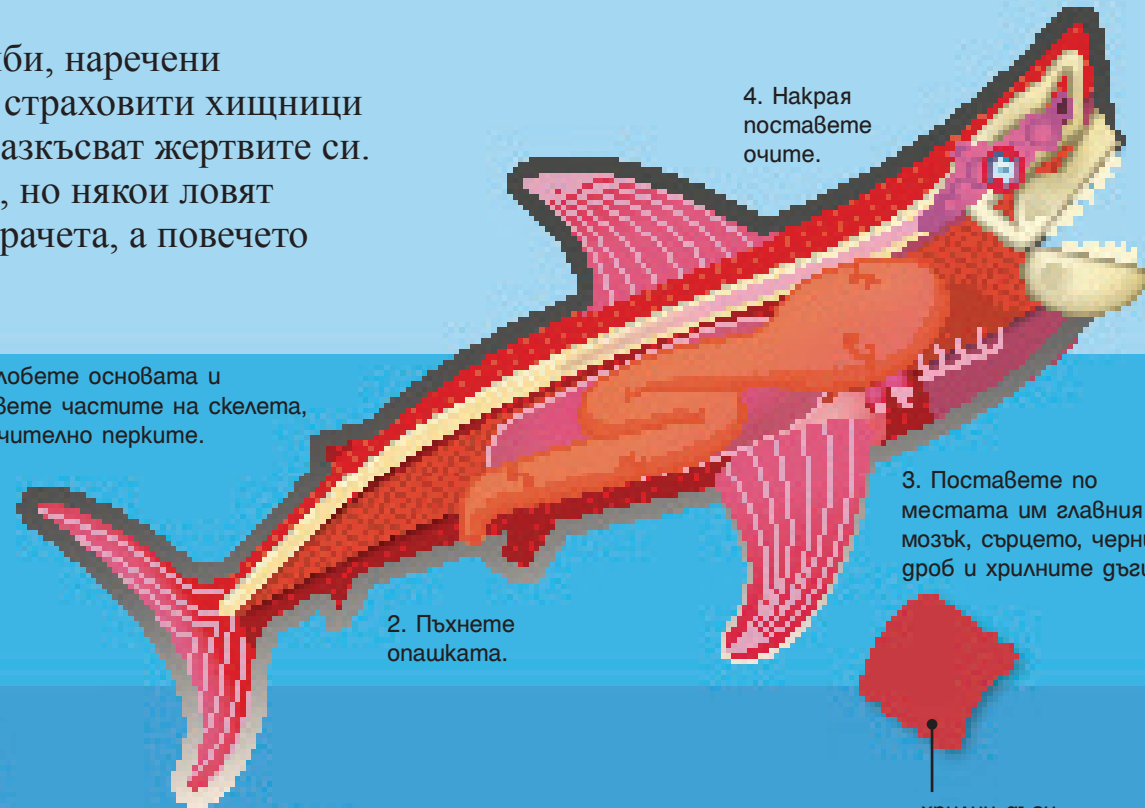
3. Поставете по местата им главния мозък, сърцето, черния гроб и хрилните гъби.

хрилни гъби

ПРАИСТОРИЧЕСКИ АКУЛИ

Акулите кръстосват океаните от над 400 милиона години. Те са отлично приспособени за живот във водата. Акулите са се появили много преди динозаврите и оттогава до днес устройството им почти не се е изменило.

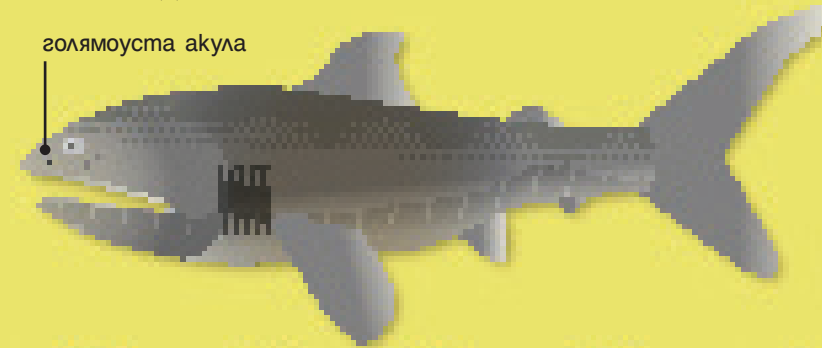
Праисторическата акула мегалодон е най-големият хищник сред рибите на всички времена. Тя била дълга 15-18 метра, което се равнява на 4 леки коли, паркирани една след друга. Мегалодонът ловувал малки китове!



ВИДОВЕ АКУЛИ

Познати са ни около 500 вида акули. Някои от тях са доста многобройни, а други се срещат изключително рядко. Голямоустата акула например обитава дълбоките води и е наблюдавана само няколко пъти.

голямоуста акула

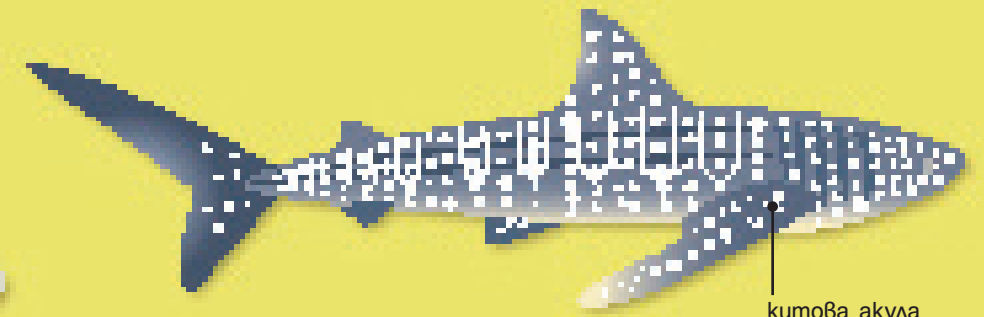


ГОЛЕМИНАТА НА АКУЛИТЕ

Повечето акули са по-дребни от възрастен човек, но най-едрият вид – китовата акула, е дълга до 13 метра, колкото е дължината на голям автобус. Най-дребните акули са дълги едва до 21 сантиметра и могат да се поберат в шепата ви.

китова акула

черна боглива акула
гжугже



КЪДЕ ЖИВЕЯТ АКУЛИТЕ?

Акулите са разпространени из всички океани. Повечето видове обитават топлите морета, но някои предпочитат ледените полярни води. Акулите обикновено плуват близо до крайбрежията, но има видове, които се срещат из открито море или в океанските дълбини.

Гренландските акули обитават само северната полярна част на Атлантическия океан.

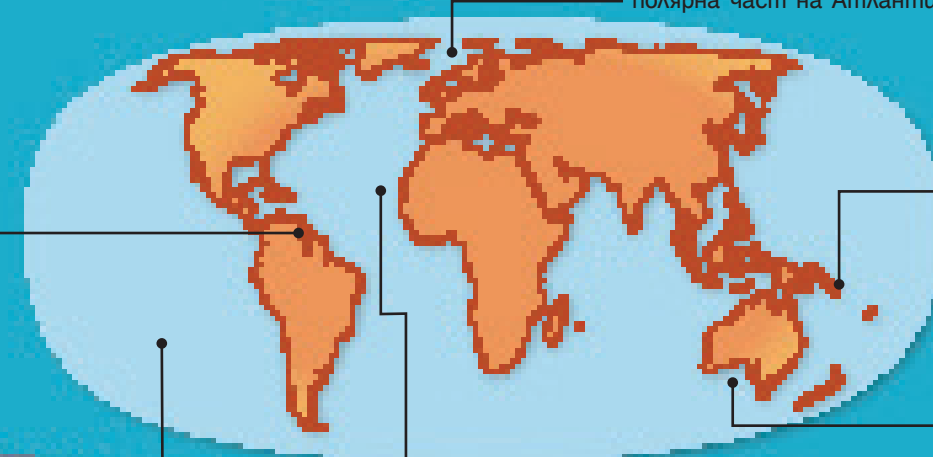
Бичите акули навлизат много навътре по течението на река Амазонка.

Белоперковите акули обитават кораловите рифове.

Китовите акули плуват из открития океан.

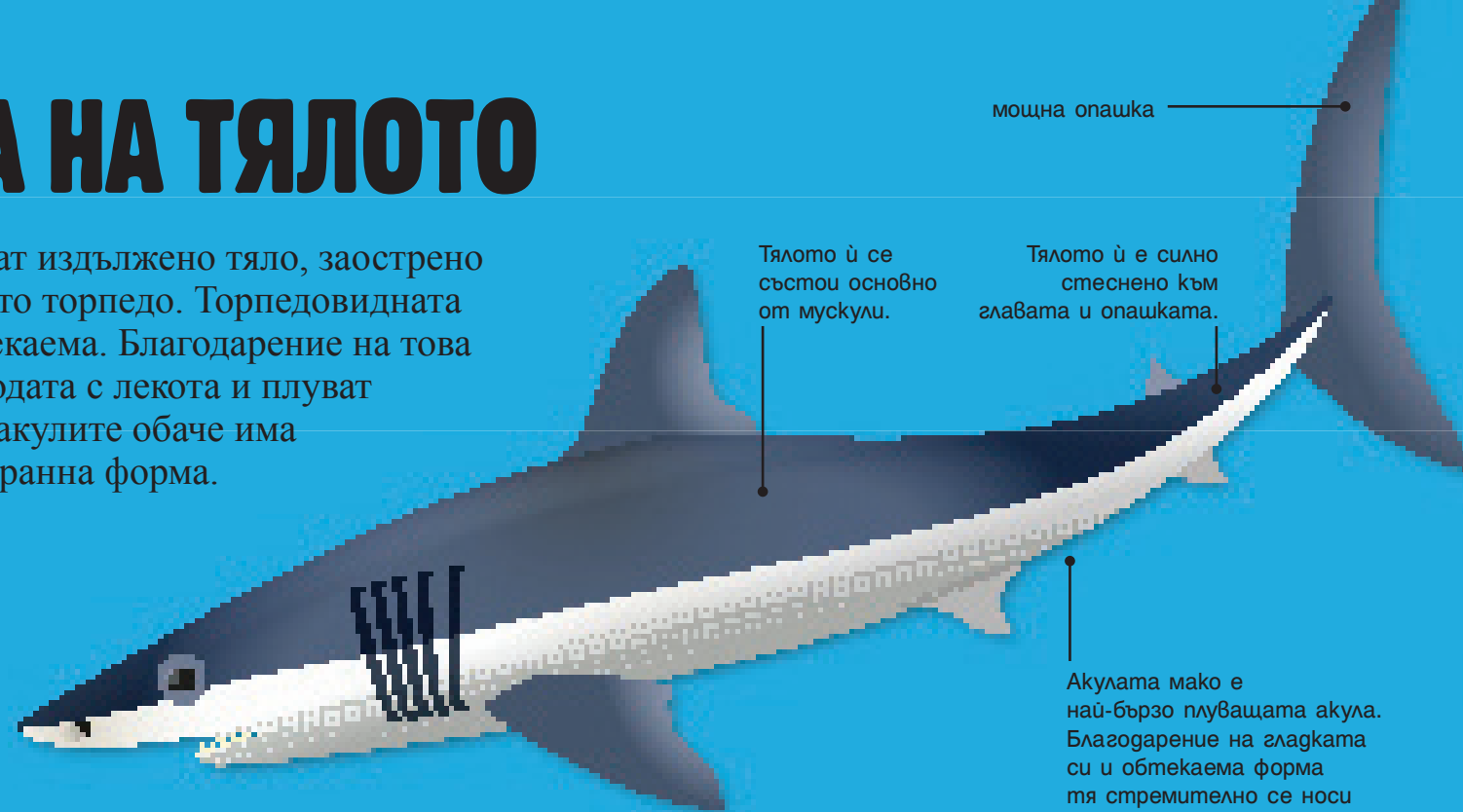
Гигантските акули често навлизат в северната част на Атлантическия океан.

Белите акули често плуват в крайбрежните води на Австралия.



ФОРМА НА ТЯЛОТО

Повечето акули имат издължено тяло, заострено отпред и отзад – като торпедо. Торпедовидната форма е силно обтекаема. Благодарение на това тези акули порят водата с лекота и плуват много бързо. Сред акулите обаче има и видове с доста странна форма.



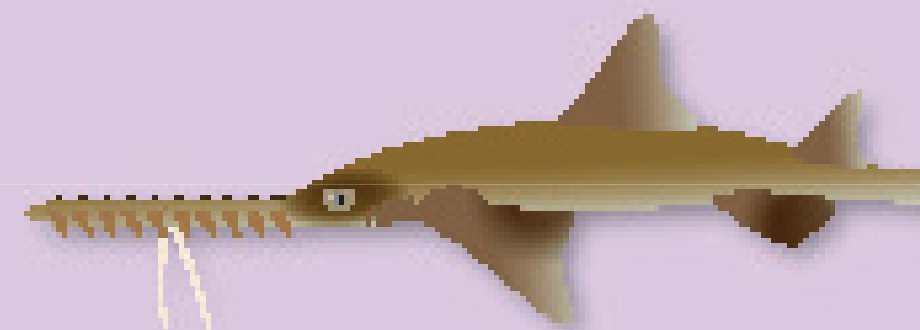
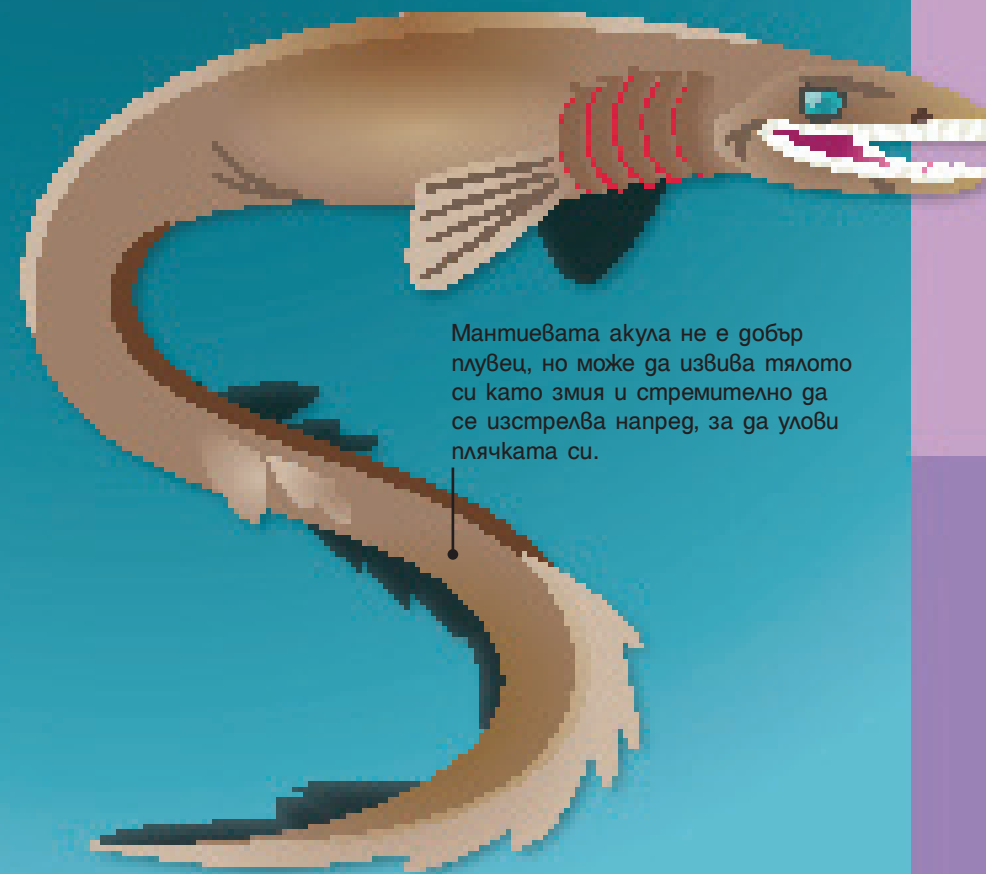
ДЪННИ ОБИТАТЕЛИ

Акулата морски ангел е добре приспособена за дънен живот. Тя има плоско и широко, гръбно-коремно сплеснато тяло. Окраската ѝ е в преобладаващи пясъчни бледи цветове и я слива с морското дъно, където акулата лежи неподвижно в очакване на плячка.

големи и сплеснати гръдни перки

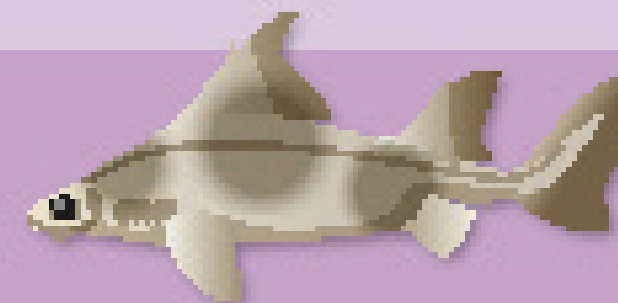
ЗМИОРКОВИДНА АКУЛА

Мантиевата (плащеноса) акула има дълго и тънко змиевидно тяло и силно удължени челюсти. Кожни гънки покриват хрилните ѝ цепнатини. Тази риба живее в дълбоките океански води и ловува дребни риби и калмари.



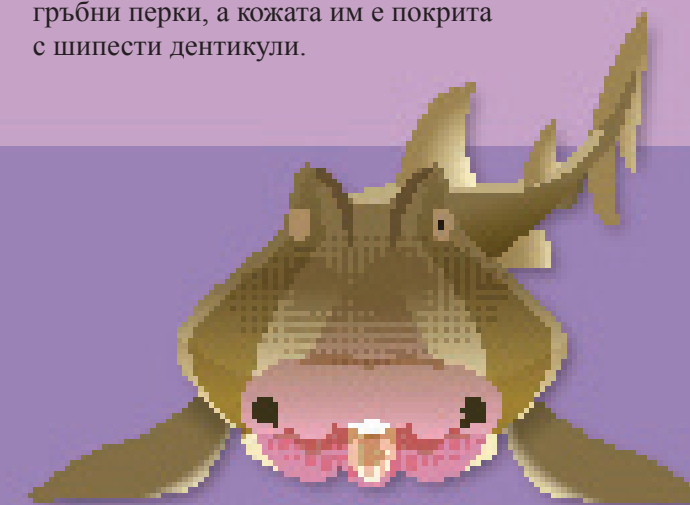
Риба трион

На дългата си сплесната муцуна рибата трион има двойка дълги мустачета, наречени барбули. С тях усеща жертвите си, заровени в пясъка на дъното.



Тристенна акула (акула свиня)

Представител е на бодливите (кучешки) акули, към които се отнася и черноморската акула. Тези акули имат по две високи гръбни перки, а кожата им е покрита с шипести дентикули.

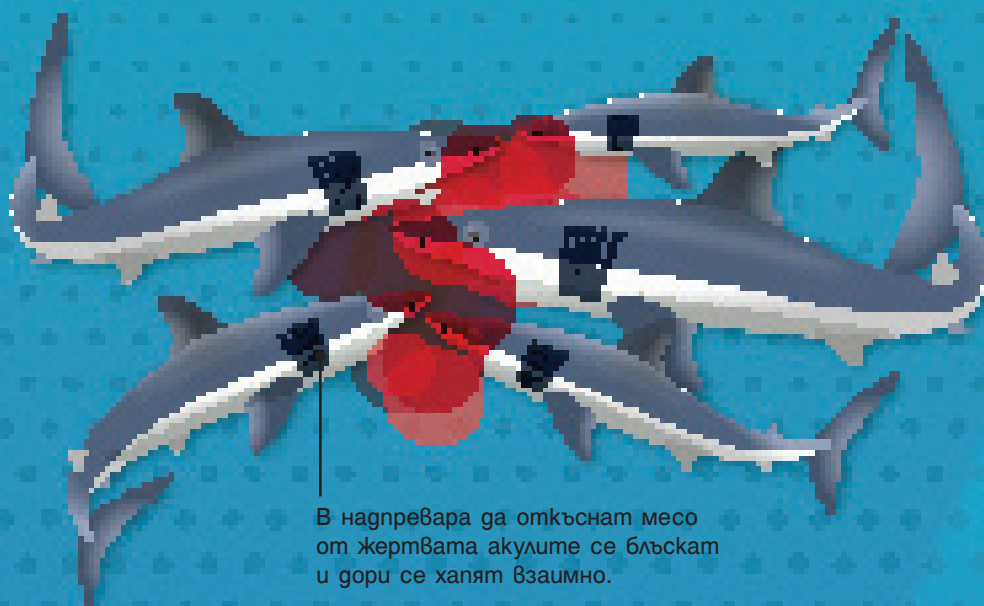


Австралийска бича (рогата) акула

Тези акули имат масивна притъпена глава с надочни издатини и големи ноздри, с които надушват храната си.

В НАПАДЕНИЕ

Повечето акули са свирепи хищници, но различните акули прилагат различни ловни тактики. Бялата акула има уникален начин на ловуване. Ако е неуверена, тя захваща плячката си предпазливо, за да установи дали е добра за ядене. Едва след това я напада поразяващо. Когато акулата забележи жертва, тя я атакува ненадейно отдолу или отзад и внезапно я блъска с муцуната си.



В напревара да откъснат месо от жертвата акулите се блъскат и дори се хапят взаимно.

БЯСНО ХРАНЕНЕ

Миризмата на кръв може да привлече много акули до раненото животно. Когато това се случи, акулите се превъзбудят и започват яростно да хапят.

18



Тюленът не вижда бялата акула, която го напада отдолу.



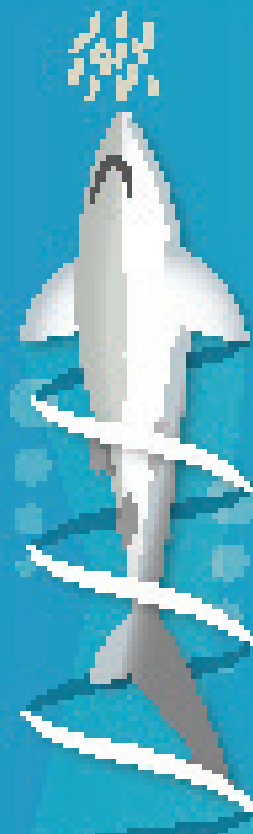
Горната челюст и зъбите се избутват напред, когато акулата напада.

Понякога бялата акула ухапва жертвата си, след което се отдалечава и я оставя смъртно ранена. Когато раненото животно се омаломощи от кръвозагубата, акулата се връща и напада отново. Чрез тази ловна техника акулата спестява енергия и се предпазва от евентуално нараняване, ако жертвата се съпротивлява.



Работа в екип

Обикновените пясъчни акули ловуват групово. Те ображдат ятото на рибите жертви и ги принуждават да се скупчат плътно. Така хищниците по-лесно ги изядат.



Късопера сива акула

Късоплавниковата сива акула се върти около оста на тялото си, когато изплува нагоре, за да нападне ятото риби. Устата ѝ е широко отворена, за да сграбчи възможно повече жертви.

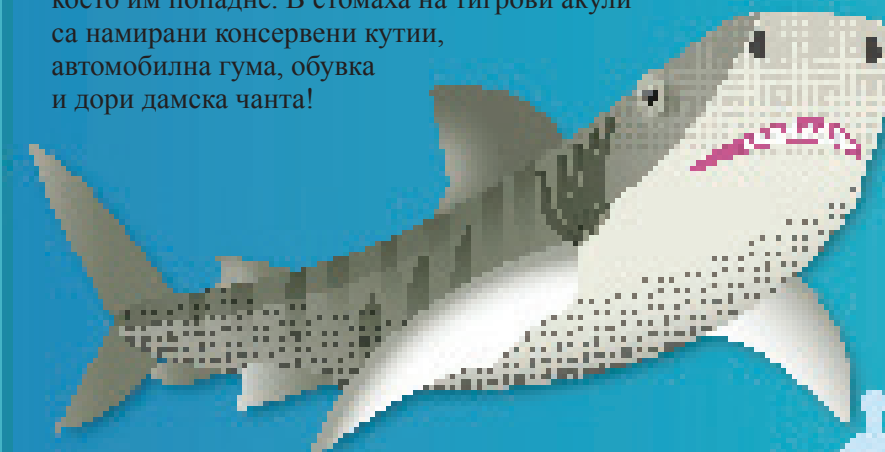
Лежи и чака

Морският ангел изчаква плячката си, като се маскира на морското дъно, засипвайки се с пясък. Щом някоя риба се доближи, той ѝ се нахвърля с широко разтворена уста и свекавично я поглъща.



Тигрови акули

Тигровите акули се доближават до брега, особено нощем, за да търсят храна. Те могат да плуват дори и в плитчини, където водата е до коляно, докато повечето видове акули не се приближават до брега, защото има опасност да бъдат изхвърлени от вълните. Тигровите акули се опитват да изядат всичко, което им попадне. В стомаха на тигрови акули са намирани консервени кутии, автомобилна гума, обувка и дори дамска чанта!



19